

הנחיה מס' 14.4 - סמכות החקירה והעמדה לדין בתלונה נגד שוטר	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: ח באב התש"ע, 19 יולי 2010	28 ספטמבר 1993; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003

14.4 סמכות החקירה והעמדה לדין בתלונה נגד שוטר

1. בעקבות הקמת המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: "מח"ש") ובעקבות פניות שבהן נתבקשה הבהרה לגבי חלוקת הסמכויות בין מח"ש, יחידות החקירה של המשטרה וקציני תלונות הציבור במשטרה (להלן: "קת"צ") בכל הנוגע לסמכויותיהם בעניין חקירת תלונות נגד שוטרים, מובאת להלן הבהרה בכל הנוגע לחלוקת הסמכויות בין הגורמים האמורים.

2. סעיף 49ט(א) לפקודת המשטרה¹ קובע:

"על אף האמור בכל דין, חקירה של עבירה כמשמעותה בתוספת הראשונה, אשר בביצועה חשוד שוטר, לא תיערך בידי משטרת ישראל, אלא בידי המחלקה לחקירות שוטרים שבמשרד המשפטים".

התוספת הראשונה קובעת:

"כל עבירה, למעט:

(1) עבירה שעונשה מאסר שאינו עולה על שנה, אלא אם כן פרקליט המדינה והמפקח הכללי קבעו שהעבירה תיחקר על ידי המחלקה;

(2) עבירות תעבורה כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת התעבורה;

(3) עבירה שרשות אחרת, שאינה המשטרה, מוסמכת לחקור בה על פי דין;

(4) עבירה שביצע שוטר ביחד עם אחר, ומנהל המחלקה, בהתייעצות עם ראש אגף החקירות במשטרה, קבע כי חלקו של השוטר בביצוע אותה עבירה - משני;

(5) עבירות הנובעות מאירועים מיוחדים שקבעו פרקליט המדינה והמפקח הכללי".

3. לפיכך, כל חשד לביצוע עבירה פלילית על ידי שוטר, שהתוספת הראשונה חלה עליה, ייחקר על ידי המחלקה לחקירות שוטרים.

4. חשד לביצוע עבירה פלילית על ידי שוטר, שהעונש בגינה אינו עולה על שנת מאסר אחת, ייחקר, ככלל, על ידי יחידת חקירות טריטוריאלית של המשטרה.

¹ פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, נ"ח 390.

הנחיה מס' 14.4 - סמכות החקירה והעמדה לדין בתלונה נגד שוטר	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: ח באב התש"ע, 19 יולי 2010	28 ספטמבר 1993; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003

5. חשד לביצוע עבירת תעבורה על ידי שוטר, כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת התעבורה, ייחקר אף הוא על ידי המשטרה. יחד עם זאת, לא תמיד המשטרה היא זו שתחליט בשאלת העמדתו של החשוד לדין.²
6. חשד לביצוע עבירה משמעתית על ידי שוטר, ייחקר על ידי קת"צ.
7. יחד עם זאת, הקת"צ איננו חוקר חשד לשימוש בכח על ידי שוטר במסגרת מילוי תפקידו, וזאת אף אם מדובר במקרה שבו עולה חשד לביצוע עבירה משמעתית בלבד. חשד שכזה ייחקר **תמיד** על ידי מח"ש.
8. בכל תיק שנחקר ע"י מח"ש והתגבשו בו ראיות לכאורה להעמדת השוטר לדין פלילי, יוגש כתב האישום בעניינינו לבית משפט שלום או מחוזי, על ידי פרקליט ממח"ש.
9. פרקליטי מח"ש יופיעו בכתבי אישום המוגשים על ידם הן בבתי משפט השלום והן בבתי משפט מחוזיים. כמו כן, פרקליטי מח"ש יופיעו בערעורים שמוגשים לבתי משפט מחוזיים.
10. על אף האמור בסעיף 9, בשל סיבות לוגיסטיות בלבד, ונכון למועד פרסום הנחיה זו, תיק שנחקר ע"י מח"ש **במחוז צפון** והתגבשו בו ראיות לכאורה להעמדת השוטר לדין פלילי, יועבר ממח"ש לפרקליטות מחוז צפון. על פרקליט המחוז בפרקליטות זו להחליט אם לקבל את ההמלצה בדבר הגשת כתב אישום, או לדחותה.
- עם מתן פתרון לבעיות הלוגיסטיות, יופיעו פרקליטי מח"ש גם במחוז צפון, בהתאם לאמור בסעיף 9 להנחיה זו.
11. בכל תיק שנחקר ע"י מח"ש, והוחלט כי אין מקום להעמיד את השוטר לדין פלילי, מוסמך מנהל מח"ש וסגנו או מי שהוסמך לכך ע"י מנהל מח"ש להורות על גניזת התיק, בעילות הקבועות בחוק.³
12. בכל החלטה על סגירת תיק נגד שוטר, בין שהתקבלה על ידי פרקליטות המדינה, בין על ידי פרקליטות המחוז ובין על ידי מח"ש, יצויין במפורש אם התיק נסגר טרם בוצעה חקירה או מ"חוסר ראיות", "העדר אשמה", או "העדר עניין לציבור", כבכל תיק פלילי.⁴
13. כל האמור לעיל לגבי שוטרים חל גם על שוטרי משמר הגבול.

² לעניין זה ראו: "חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים" **הנחיות פרקליט המדינה** 4.3 (התשס"ג).

³ סעיף 10 להנחיה המקורית.

⁴ לעניין זה ראו: "סגירת תיקים בעילת "חוסר ראיות" ובעילת "העדר אשמה" **הנחיות פרקליט המדינה** 1.3 (התשס"ג).